

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. gegužės 5 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Bendroji žemės ūkio politika (BŽŪP) – Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 – II priedas – 10 teisės aktais nustatytas valdymo reikalavimas – Reglamentas (ES) Nr. 1107/2009 – 55 straipsnio pirma pastraipa ir antros pastraipos pirmas sakiny – Tiesioginės paramos schemos – Bendrosios taisyklės – Pagal BŽŪP gautos pagalbos arba jos dalies sumažinimas arba neskyrimas – Kompleksinės paramos taisyklių nesilaikymas – Augalų apsaugos produkto, kuris atitinkamoje valstybėje narėje nėra arba nebėra autorizuotas ir, pastaruoju atveju, kurio naudojimo terminas yra pasibaigęs, naudojimas“

Byloje C-189/21

dėl *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Administracinis apeliacinis ekonominių bylų teismas, Nyderlandai) 2021 m. kovo 23 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2021 m. kovo 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

R. en R.

prieš

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas I. Jarukaitis, teisėjai D. Gratsias ir Z. Csehi (pranešėjas),

generalinis advokatas P. Pikamäe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. S. Schillemans ir M. K. Bulterman,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos E. Tsaousi ir I.-E. Krompa,
- Europos Komisijos, atstovaujamos H. Van Vliet, A. Sauka ir F. Castilla Contreras,

* Proceso kalba: nyderlandų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013, p. 549), II priede numatyto 10 teisės aktais nustatyto valdymo reikalavimo (toliau – 10 VR) išaiškinimo, kiek šiame reikalavime pateikta nuoroda į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinancio Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009, p. 1) 55 straipsnio pirmą pastraipą ir antros pastraipos pirmą sakinį.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *R. en R.* ginčą su *Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit* (Žemės ūkio, gamtos ir maisto kokybės ministras, toliau – ministras) dėl tiesioginių išmokų už 2018 m., *R. en R.* skirtinų pagal 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL L 347, 2013, p. 608), sumos sumažinimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Reglamentas Nr. 1306/2013

- 3 Reglamentas Nr. 1306/2013 susijęs su bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) finansavimu, valdymu ir stebėseną.
- 4 Šio reglamento 53 konstatuojamojoje dalyje pažymima:
„[2003 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1782/2003, nustatančiu bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiu tam tikras paramos schemas ūkininkams bei iš dalies keičiančiu Reglamentus (EEB) Nr. 2019/93, (EB) Nr. 1452/2001, (EB) Nr. 1453/2001, (EB) Nr. 1454/2001, (EB) Nr. 1868/94, (EB) Nr. 1251/1999, (EB) Nr. 1254/1999, (EB) Nr. 1673/2000, (EEB) Nr. 2358/71 ir (EB) Nr. 2529/2001 (OL L 270, 2003, p. 1)], kuris buvo pakeistas [2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 73/2009, nustatančiu bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiu tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančiu Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL L 30, 2009, p. 16)],

nustatytas principas, pagal kurį visas tam tikros BŽŪP numatytos paramos išmokėjimas gavėjui turėtų būti siejamas su taisyklių, taikomų žemės valdymui, žemės ūkio gamybai ir veiklai, laikymusi. <...>

Pagal vadinamąją kompleksinės paramos sistemą valstybės narės turi taikyti sankcijas, kuriomis sumažinama arba neskiriama visa pagal BŽŪP gaunama parama arba jos dalis.“

5 Reglamento Nr. 1306/2013 54 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„kompleksinės paramos sistema į BŽŪP įtraukiami pagrindiniai aplinkos, klimato kaitos prevencijos, geros agrarinės ir aplinkosaugos žemės būklės, visuomenės sveikatos, gyvūnų, augalų sveikatos ir gyvūnų gerovės standartai. Kompleksine parama siekiama prisidėti prie tvaraus žemės ūkio vystymo didinant paramos gavėjų informuotumą apie poreikį laikytis tų pagrindinių standartų. Ja taip pat siekiama prisidėti prie to, kad BŽŪP labiau atitiktų visuomenės lūkesčius, geriau derinant tą politiką su aplinkos, visuomenės sveikatos, gyvūnų, augalų sveikatos ir gyvūnų gerovės politika. Kompleksinės paramos sistema yra neatskiriama BŽŪP dalis, todėl ją reikėtų išsaugoti. Tačiau jos apimtis, kurią šiuo metu sudaro atskiri teisės aktais nustatyti valdymo reikalavimų ir geros agrarinės ir aplinkosaugos žemės būklės standartų sąrašai, turėtų būti supaprastinta, kad būtų užtikrintas ir labiau regimas kompleksinės paramos sistemos nuoseklumas. Šiuo tikslu reikalavimai ir standartai turėtų būti įtraukti į vieną sąrašą ir sugrupuoti pagal sritis ir problemas. <...>“

6 To reglamento VI antraštinėje dalyje nustatytos taisyklės yra susijusios su kompleksine parama, tos antraštinės dalies I skyriuje apibrėžiama kompleksinės paramos taisyklių taikymo sritis. Minėto reglamento 91 straipsnio „Bendrasis principas“ 1 dalyje nustatyta:

„Kai 92 straipsnyje nurodytas paramos gavėjas nesilaiko 93 straipsnyje nustatytų kompleksinės paramos taisyklių, tam paramos gavėjui skiriama administracinė nuobauda.“

7 Reglamento Nr. 1306/2013 91 straipsnio 3 dalies b punkte numatyta:

„Šioje antraštinėje dalyje:

<...>

b) reikalavimas – kiekvienas atskiras II priede nurodytas teisės aktų nustatytas valdymo reikalavimas pagal Sąjungos teisę, nustatytas atitinkamame akte, ir kuris skiriasi savo esme nuo visų kitų to paties akto reikalavimų.“

8 Šio reglamento 92 straipsnio „Paramos gavėjai“ pirmoje pastraipoje numatyta:

„91 straipsnis taikomas paramos gavėjams, kurie gauna tiesiogines išmokas pagal Reglamentą [Nr. 1307/2013] <...>“.

9 Reglamento Nr. 1306/2013 93 straipsnio „Kompleksinės paramos taisyklės“ 1 dalyje nustatyta:

„Kompleksinės paramos taisyklės apima Sąjungos teise [pagal Sąjungos teisę] nustatytus valdymo reikalavimus ir nacionaliniu lygiu nustatytus geros agrarinės ir aplinkosaugos žemės būklės standartus, kaip išvardyta II priede, susiję [susijusius] su šiomis sritimis:

a) aplinka, klimato kaita ir gera agrarine žemės būkle;

b) žmonių, gyvūnų ir augalų sveikata;

c) gyvūnų gerove.“

10 To paties reglamento II priede „Taisyklės dėl kompleksinės paramos pagal 93 straipsnį“ nustatyta:

„VR: Teisės aktais nustatyti valdymo reikalavimai

<...>

Sritis	Pagrindinis objektas	Reikalavimai ir standartai		
<...>	<...>	<...>		
Žmonių, gyvūnų ir augalų sveikata	Augalų apsaugos produktai	10 VR	Reglamentas [Nr. 1107/2009]	55 straipsnio [pirma pastraipa ir antros pastraipos pirmas sakinyš]

11 Reglamento Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies II skyriuje „Su kompleksine parama susijusi kontrolės sistema ir administracinės nuobaudos“ yra jo 96–101 straipsniai.

12 Reglamento 99 straipsnyje „Administracinės nuobaudos dydžio apskaičiavimas“ teigiama:

„1. 91 straipsnyje numatyta administracinė nuobauda yra 92 straipsnyje išvardytų išmokų, kurios atitinkamais kalendoriniais metais arba atitinkamais metais skiriamos arba numatytos skirti atitinkamam paramos gavėjui paramos paraiškų, kurias jis pateikė arba pateiks kalendoriniais metais, kuriais reikalavimų nesilaikymas nustatytas, sumažinimas arba visos sumos neskryrimas.

<...>

2. <...>

Tačiau nesilaikymo atvejais, dėl kurių kyla tiesioginis pavojus visuomenės ar gyvūnų sveikatai, išmoka visada sumažinama arba neskiriama.

<...>“

Reglamentas Nr. 1107/2009

13 Reglamentas Nr. 1107/2009 susijęs su augalų apsaugos produktų pateikimu rinkai. Šio reglamento 24 ir 35 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(24) Autorizaciją reglamentuojančiomis nuostatomis turi būti užtikrintas aukštas apsaugos lygis. Visų pirma, autorizuojant augalų apsaugos produktus, tikslas apsaugoti žmonių ir gyvūnų sveikatą bei aplinką turėtų būti svarbesnis už tikslą gerinti augalų auginimą. Todėl prieš teikiant augalų apsaugos produktus į rinką reikėtų įrodyti, kad jie yra aiškiai naudingi augalų auginimui ir neturi jokio kenksmingo poveikio žmonių ar gyvūnų, įskaitant pažeidžiamas grupes, sveikatai ar jokio nepriimtino poveikio aplinkai.

<...>

(35) Siekiant užtikrinti itin gerą žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugą, augalų apsaugos produktai turėtų būti tinkamai naudojami pagal jiems suteiktą autorizaciją. <...>“

14 Šio reglamento 1 straipsnyje numatyta:

„1. Šiame reglamente nustatomos komerciniams tikslams skirtų augalų apsaugos produktų autorizacijos, pateikimo į rinką, naudojimo bei kontrolės [Europos] Bendrijoje taisyklės.

<...>

3. Šio reglamento tikslas – užtikrinti aukštą žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį ir pagerinti vidaus rinkos veikimą suderinant augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką taisykles bei kartu padidinti žemės ūkio produktyvumą.

<...>“

15 Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 III skyriaus „Augalų apsaugos produktai“ 1 skirsnio „Autorizacija“ 1 poskirsnio „Reikalavimai ir turinys“ 28 straipsnio „Autorizacija pateikimu į rinką ir naudojimui“ 1 dalyje nustatyta:

„Augalų apsaugos produktas negali būti teikiamas į rinką ar naudojamas, jei jis pagal šį reglamentą neautorizuotas atitinkamoje valstybėje narėje.“

16 To reglamento 32 straipsnio 1 dalyje „Trukmė“ numatyta:

„1. Autorizacijos galiojimo terminas nurodomas autorizacijos liudijime.

Nedarant poveikio 44 straipsnio taikymui, autorizacijos galiojimas nustatomas laikotarpiui, ne ilgesniam nei vieneri metai nuo augalų apsaugos produkte esančių veikliųjų medžiagų, apsauginių medžiagų ir sinergiklių patvirtinimo galiojimo pabaigos datos, o vėliau – laikotarpiui, kuriam patvirtintos augalų apsaugos produkte esančios veikliosios medžiagos, apsauginės medžiagos ir sinergikliai.

<...>“

17 Minėto reglamento 46 straipsnis „Lengvatinis laikotarpis“ suformuluotas taip:

„Jei valstybė narė panaikina ar pakeičia autorizaciją arba jos neatnaujina, ji gali nustatyti lengvatinį laikotarpį, skirtą disponuoti turimomis atsargomis, jas saugoti, pateikti į rinką ir naudoti.

Lengvatinis laikotarpis turi būti ribotos trukmės ir ne ilgesnis nei šeši mėnesiai atitinkamoms turimų augalų apsaugos produktų atsargoms parduoti ir platinti ir ne ilgesnis nei dar vieni metai šiomis atsargomis disponuoti, jas saugoti ir naudoti, jei autorizacijos panaikinimo, pakeitimo ar neatnaujinimo priežastys nesusijusios su žmonių ir gyvūnų sveikatos arba aplinkos apsauga.“

- 18 To paties reglamento III skyriaus „Augalų apsaugos produktai“ 2 skirsnyje „Naudojimas ir informacija“ esančio 55 straipsnio „Augalų apsaugos produktų naudojimas“ pirmoje pastraipoje ir antros pastraipos pirmame sakinyje numatyta:

„Augalų apsaugos produktai turi būti naudojami tinkamai.

Tinkamas naudojimas reiškia, kad taikomi geros augalų apsaugos praktikos principai ir laikomasi pagal 31 straipsnį nustatytų ir ženklinant nurodytų sąlygų.“

- 19 Reglamento Nr. 1107/2009 83 straipsnio antroje pastraipoje nustatyta:

„Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šį reglamentą. Visų pirma, nuorodos kituose Bendrijos teisės aktuose, pvz., Reglamente [Nr. 1782/2003], į [1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (OL L 230, 1991, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 11 t., p. 332)] 3 straipsnį laikomos nuorodomis į šio reglamento 55 straipsnį.“

Direktyva 91/414

- 20 Direktyva 91/414 panaikinta Reglamentu Nr. 1107/2009 ir buvo taikoma iki 2011 m. birželio 13 d.

- 21 Šios direktyvos 3 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Valstybės narės numato, kad augalų apsaugos produktai negali būti pateikti į rinką ir naudojami jų teritorijoje, kol jie neįregistruoti šioje direktyvoje nustatyta tvarka, išskyrus 22 straipsnyje numatytą paskirtį.

<...>

3. Valstybės narės nurodo, kad augalų apsaugos produktai turi būti tinkamai naudojami. Tinkamas naudojimas apima 4 straipsnyje ir etiketėje nurodytų sąlygų bei geros augalų apsaugos praktikos reikalavimų laikymąsi, be to, kai galima, ir integruotos kontrolės reikalavimų.

<...>“

Nyderlandų teisė

- 22 Pagrindinėje byloje nagrinėjamam ginčui taikytinos redakcijos 2007 m. vasario 17 d. *Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden* (Augalų apsaugos produktų ir biocidų įstatymas; *Stb.* 2007, (125) 20 straipsnis suformuluotas taip:

„Reglamento pažeidimai

1. Draudžiama veikti pažeidžiant Reglamento [Nr. 1107/2009] 28 straipsnio 1 dalį, 52 straipsnio 1 ir 5 dalis, 55 straipsnį, 56 straipsnio 1 dalį, 58 straipsnio 1 dalį ir 64 straipsnį arba pagal jį priimtus reglamentus. <...>“

- 23 Pagrindinėje byloje nagrinėjama ginčui taikytinos redakcijos 2014 m. gruodžio 11 d. *Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB* Nr. WJZ/14194346 (ministro įsakymas Nr. WJZ/14194346 dėl BŽŪP įgyvendinimo, kiek tai susiję su tiesioginėmis išmokomis ir kompleksine parama; *Stcrt.* 2014, 36127) 3.1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Kompleksinė parama:

1. Tiesioginių išmokų paraišką pateikęs ūkininkas <...> laikosi šių nuostatų:

a) Reglamento [Nr. 1306/2013] 93 straipsnio 1 dalyje nurodytų valdymo reikalavimų, išvardytų 3 priede. <...>“

- 24 Ministro įgyvendinimo įsakymo 3 priedo 3.1 straipsnio 1 dalies a punktas suformuluotas taip:

„Valdymo reikalavimai nurodyti Reglamento Nr. 1306/2013 93 straipsnio 1 dalyje.

<...>

Pagrindinis objektas: augalų apsaugos produktai

10 VR. Reglamento [Nr. 1107/2009] 55 straipsnio [pirma pastraipa ir antros pastraipos] pirmas sakiny:

10.1	Reglamento [Nr. 1107/2009] 55 straipsnio [pirma pastraipa ir antros pastraipos pirmas sakiny]“
------	--

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 25 2018 m. kovo 20 d. *R. en R.* pateikė ministrui bendrą deklaraciją, joje prašė išmokėti tiesiogines išmokas pagal BŽŪP.
- 26 2018 m. spalio 11 d. *Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit* (Maisto ir vartojimo produktų kontrolės tarnyba, Nyderlandai) inspektorius nustatė, kad vienas iš *R. en R.* dalininkų naudojo bukalapėms rūgštyneis (*Rumex obtusifolius*) naikinti skirtą augalų apsaugos produktą MECOP PP-2 (autorizacijos numeris 12678N). Šio augalų apsaugos produkto veiklioji medžiaga yra mekopropas-P. Minėto augalų apsaugos produkto autorizacija nustojo galioti 2016 m. sausio 30 d. Produkto pardavimo terminas nustatytas 2016 m. liepos 30 d., o jo naudojimo terminas – 2017 m. sausio 30 d.
- 27 Remdamasis įgyvendinimo įsakymu ministras 2019 m. balandžio 4 d. nutarė 3 % sumažinti už 2018 m. *R. en R.* skirtinų tiesioginių išmokų sumą, motyvuodamas tuo, kad ji nesilaikė kompleksinės paramos taisyklių, nes naudojo neautorizuotą augalų apsaugos produktą.
- 28 Dėl šio sumažinimo *R. en R.* pateiktą skundą ministras atmetė kaip nepagrįstą 2019 m. rugpjūčio 21 d. nutarimu. Šiame nutarime pagrindinėje byloje nagrinėjamas elgesys buvo pripažintas kompleksinės paramos taisyklės nesilaikymu, nes neautorizuoto augalų apsaugos produkto naudojimą apima 10 VR, kuriame daroma nuoroda į Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmą pastraipą ir antros pastraipos pirmą sakinį.

- 29 *R. en R.* ginčija minėtą nutarimą nacionaliniame teisme.
- 30 Teisme *R. en R.* neginčija, kad naudojo augalų apsaugos produktą, kuris nebėra autorizuotas, bet teigia, kad tai nėra Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pažeidimas, nes šiame straipsnyje tik numatyta, kad augalų apsaugos produktai turi būti „tinkamai naudojami“. *R. en R.* tvirtina, kad naudojant neautorizuotą augalų apsaugos produktą pažeidžiamas ne Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnis, o jo 28 straipsnis, pagal kurį augalų apsaugos produktas gali būti teikiamas rinkai arba naudojamas, tik jeigu jis yra autorizuotas. Kadangi 28 straipsnis nėra paminėtas Reglamento Nr. 1306/2013 II priede, jo pažeidimas nėra kompleksinės paramos taisyklių pažeidimas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme *R. en R.* teigia, kad ministras klaidingai konstatavo 10 VR pažeidimą, todėl neturėjo teisės 3 % sumažinti už 2018 m. jai skirtinų tiesioginių išmokų sumos, motyvuodamas tuo, kad ji nesilaikė kompleksinės paramos taisyklių.
- 31 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nuomone, iš pažodinio Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio, į kurį daroma nuoroda 10 VR, aiškinimo matyti, kad šis straipsnis neapima situacijos, kai naudojamas neautorizuotas augalų apsaugos produktas. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad toks aiškinimas lemtų „keistas ir galbūt nepageidaujamas“ pasekmes: neautorizuotą augalų apsaugos produktą panaudojusiam ūkininkui negalėtų būti taikomas joks sumažinimas dėl kompleksinės paramos taisyklių nesilaikymo, nors tai būtų įmanoma autorizuoto augalų apsaugos produkto netinkamo naudojimo atveju.
- 32 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar ankstesniame punkte pateiktą aiškinimą galima suderinti su reglamentais Nr. 1306/2013 ir Nr. 1107/2009 siekiamais tikslais apsaugoti žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatą ir aplinką.
- 33 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat iš esmės klausia, kodėl Sąjungos teisės aktų leidėjas Reglamento Nr. 1107/2009 83 straipsnyje pasirinko nustatyti, kad kituose Bendrijos teisės aktuose pateiktos nuorodos į Direktyvos 91/414 3 straipsnį turi būti suprantamos kaip nuorodos tik į Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnį, o ne ir į šio reglamento 28 straipsnį.
- 34 Šiomis aplinkybėmis *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (Administracinis apeliacinis ekonominių bylų teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:
- „Ar [10 VR], kuriame daroma nuoroda į [Reglamento Nr. 1107/2009] 55 straipsnio [pirmą sakinį ir antros pastraipos pirmą sakinį], reikia aiškinti taip, kad šis reikalavimas susijęs taip pat su situacija, kai naudojamas pagal pastarąjį reglamentą atitinkamoje valstybėje narėje neautorizuotas augalų apsaugos produktas?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 35 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar 10 VR, kuriame daroma nuoroda į Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmą pastraipą ir antros pastraipos pirmą sakinį, reikia aiškinti taip: šis reikalavimas apima ir augalų apsaugos produkto, kuris atitinkamoje valstybėje narėje nėra arba nebėra autorizuotas, o pastaruoju atveju – kurio galiojimo terminas yra pasibaigęs, naudojimą.

- 36 Pagal suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2020 m. sausio 22 d. Sprendimo *Ursa Major Services*, C-814/18, EU:C:2020:27, 49 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 37 Pirmiausia reikia pažymėti, kad, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, pagrindinės bylos šalys neginčia, kad nagrinėjamo augalų apsaugos produkto autorizacijos galiojimo terminas baigėsi 2016 m. sausio 30 d. ir kad tuo metu, kai ieškovė pagrindinėje byloje naudojo šį produktą, taip pat buvo pasibaigęs ir jo naudojimo terminas, nustatytas 2017 m. sausio 30 d.
- 38 Pirma, reikėtų pažymėti, kad pagal Reglamento Nr. 1107/2009 35 konstatuojamąją dalį augalų apsaugos produktų „tinkamas naudojimas“ reiškia naudojimą „pagal jiems suteiktą autorizaciją“.
- 39 Taigi Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmojoje pastraipoje ir antrosios pastraipos pirmajame sakinyje vartojama sąvoka „tinkamas naudojimas“, kiek tai susiję su pirmąja jos dalimi, turi būti suprantama kaip nuoroda į šio reglamento 28 straipsnio 1 dalį, kurioje numatyta, kad augalų apsaugos produktas gali būti „naudojamas“, tik jeigu jis yra „autorizuotas“ atitinkamoje valstybėje narėje.
- 40 Be to, iš Reglamento Nr. 1107/2009 32 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio matyti, kad autorizacijos galiojimo terminas nurodomas augalų apsaugos produkto autorizacijos liudijime, o iš to paties reglamento 46 straipsnio matyti, kad, kai autorizacija panaikinama, pakeičiama arba neatnaujinama, galima nustatyti lengvatinį laikotarpį, *inter alia*, skirtą turimoms atsargoms naudoti.
- 41 Vadinasi, augalų apsaugos produktų „tinkamas naudojimas“ pagal Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmą pastraipą ir antros pastraipos pirmą sakinį reiškia naudojimą, kurį tiek *ratione materiae*, tiek *ratione temporis* apima pagal to reglamento 28 straipsnio 1 dalį suteikta autorizacija, galiojanti pagal jo 32 straipsnio 1 dalies ir, kai taikoma, 46 straipsnio reikalavimus.
- 42 Antra, Reglamento Nr. 1107/2009 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šiame reglamente nustatomos komerciniams tikslams skirtų augalų apsaugos produktų autorizacijos, pateikimo rinkai, naudojimo bei kontrolės Europos bendrijoje taisyklės. To reglamento 1 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad šiuo reglamentu ypač siekiama užtikrinti aukštą žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį.
- 43 Reglamento Nr. 1107/2009 24 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad autorizaciją reglamentuojančiomis nuostatomis turi būti užtikrintas aukštas žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygis. To paties reglamento 35 konstatuojamojoje dalyje pažymima, kad šio tikslo siekiama tinkamai naudojant augalų apsaugos produktus pagal jiems suteiktą autorizaciją. Šiame kontekste reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 1306/2013 II priedą 10 VR, susijusį su atitiktimi Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmai pastraipai ir antros pastraipos pirmam sakiniui, siekiama būtent apsaugoti visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikatą. Taigi 10 VR yra vienas iš pagrindinių BŽŪP visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikatos standartų, įtrauktų į kompleksinės paramos sistemą, kurių laikymasis yra sąlyga, kad tam tikros BŽŪP pagalbos gavėjams būtų išmokėtos visos išmokos pagal Reglamento Nr. 1306/2013 53 ir 54 konstatuojamąsias dalis.

- 44 Taigi aiškinimas, kad į 10 VR taikymo sritį nepatenka atitinkamoje valstybėje narėje neautorizuotų arba nebeautorizuotų augalų apsaugos produktų, kurių naudojimo terminas pasibaigęs, naudojimas, prieštarautų kompleksinės paramos principo tikslui – užtikrinti aukštą žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį. Iš tiesų toks aiškinimas reikštų, kad paramos gavėjui, naudojančiam neautorizuotą augalų apsaugos produktą, nebūtų taikoma administracinė nuobauda – tiesioginių išmokų sumos sumažinimas, o paramos gavėjui, naudojančiam autorizuotą augalų apsaugos produktą, bet pažeidžiančiam jam nustatytas sąlygas, tokia nuobauda būtų taikoma. Taigi neautorizuotas augalų apsaugos produktas nepatektų į BŽŪP kompleksinės paramos principo taikymo sritį, o tai būtų nesuderinama su BŽŪP tikslais.
- 45 Vadinas, naudojant augalų apsaugos produktą, kuris nėra arba nebėra autorizuotas ir, kai taikoma, kurio naudojimo terminas yra pasibaigęs, nesilaikoma 10 VR, kuris yra Reglamento Nr. 1306/2013 II priedo „Taisyklės dėl kompleksinės paramos pagal 93 straipsnį“ dalis, ir už tai skiriama administracinė nuobauda pagal Reglamento Nr. 1306/2013 91 ir 99 straipsnius.
- 46 Šiai išvadai neturi įtakos tai, kad pagal Reglamento Nr. 1107/2009 83 straipsnį kituose teisės aktuose, pavyzdžiui, Reglamente Nr. 1782/2003, esančios nuorodos į Direktyvos 91/414 3 straipsnį turi būti suprantamos kaip nuorodos į Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnį, o ne į pastarojo 28 straipsnį. Direktyvos 91/414 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta valstybių narių pareiga numatyti, kad augalų apsaugos produktai gali būti teikiami rinkai ir naudojami jų teritorijoje, tik jeigu jie yra autorizuoti. Ši nuostata atitinka Reglamento Nr. 1107/2009 28 straipsnio 1 dalį. Direktyvos 91/414 3 straipsnio 3 dalyje nustatyta valstybių narių pareiga numatyti, kad augalų apsaugos produktai turi būti naudojami tinkamai, ir tai atitinka Reglamento 1107/2009 55 straipsnį. Dėl šio sprendimo 39 ir 40 punktuose išdėstytų priežasčių Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmos pastraipos ir antros pastraipos pirmo sakinio laikymasis reiškia, kad naudojamas augalų apsaugos produktas turi galiojančią autorizaciją pagal to reglamento 28 ir 32 straipsnius. Todėl to reglamento 83 straipsnyje nereikėjo daryti aiškios nuorodos į šio reglamento 28 straipsnį.
- 47 Atsižvelgiant į visus išdėstytus argumentus, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad 10 VR, kuriame daroma nuoroda į Reglamento Nr. 1107/2009 55 straipsnio pirmą pastraipą ir antros pastraipos pirmą sakinį, aiškintinas taip: šis reikalavimas apima ir augalų apsaugos produkto, kuris atitinkamoje valstybėje narėje nėra arba nebėra autorizuotas, o pastaruoju atveju – kurio naudojimo terminas yra pasibaigęs, naudojimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008, II priede įtvirtintą 10 teisės aktais nustatytą valdymo reikalavimą, kuriame daroma nuoroda į 2009 m. spalio 21 d. Europos

Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinancio Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB 55 straipsnio pirmą pastraipą ir antros pastraipos pirmą sakinį, reikia aiškinti taip: šis reikalavimas apima ir augalų apsaugos produkto, kuris atitinkamoje valstybėje narėje nėra arba nebėra autorizuotas, o pastaruoju atveju – kurio naudojimo terminas yra pasibaigęs, naudojimą.

Parašai.